

Ankestyrelsens brev til Odsherred Kommune

Tilsynsudtalelse om afvisning af at optage et punkt på dagsordenen

Odsherred Kommune har den 9. oktober 2020 skrevet til Ankestyrelsen. Kommunen har oplyst, at et flertal i byrådet den 6. oktober 2020 afviste at optage et forslag på dagsordenen for byrådets møde, og at mindretallet bl.a. ønsker Ankestyrelsens stillingtagen til lovligheden af dette.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at byrådet i Odsherred Kommune ikke var berettiget til at træffe beslutning om at afvise det fremsatte forslag fra dagsordenen på mødet den 6. oktober 2020.

Ankestyrelsen beklager den lange sagsbehandlingstid.

Sagens oplysninger

Det fremgår af henvendelsen fra Odsherred Kommune, at tre medlemmer af byrådet havde fremsat et forslag til behandling på byrådets møde den 6. oktober 2020.

Forslaget var optaget på udkastet til dagsorden som punkt 138.

Følgende fremgår bl.a. af punkt 138:

"Socialistisk Folkeparti, Radikal Venstre og Enhedslisten ønsker at Byrådet pålægger Borgmesteren at rette henvendelse til udlændinge- og integrationsministeren for at gøre Ministeriet klar over Odsherred Kommunes interesse i at modtage flere flygtninge,

23. juni 2022

J.nr. 20-45396

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

især for at lette situationen med de uledsagede børn i Moria-lejren på Lesbos.”

Et flertal i byrådet traf i forbindelse med godkendelse af dagsordenen beslutning om at afvise det fremsatte forslag fra dagsordenen. Af referatet af byrådets møde fremgår således bl.a. følgende under punkt 123 om godkendelse af dagsordenen:

”Opretholdelsen af sag nr. 138 på dagsordenen blev, med henvisning til at asylpolitik ikke er et kommunalt anliggende, bragt til afstemning.

For stemte: [...]

Imod stemte: [...]

Sag 138 udgår.”

Af Odsherred Kommunes fremsendelse af sagen til Ankestyrelsen fremgår bl.a. følgende:

”Forud for byrådsmødet modtog borgmesteren følgende e-mail af 6. oktober fra byrådsmedlem [A] (A):

”Kære [B],

Jeg skal på vegne af S, DF, Listen og Venstre anmode om, at afviser ovennævnte sag under punktet Godkendelse af dagsorden med følgende begrundelse:

Odsherred Kommune gør et stort arbejde for integration af flygtninge og familiesammenførte. Vi tager også hvert år imod nye flygtninge via kvoterne som vi tildeles af folketetinget. Det er og bliver en national opgave at tage stilling til antal og fordeling. Vi mener ikke at et internationalt- og landspolitisk spørgsmål skal bringes op i Odsherred Byråd, der ikke har beslutningskompetence om spørgsmålet og vi ønsker derfor en afstemning om hvorvidt sagen skal på behandles i byrådet.”

På selve byrådsmødet valgte borgmesteren under punktet ”godkendelse af dagsorden” at oplæse den citerede e-mail og gav herefter forslagsstillerne lejlighed til at motivere forslaget.

En repræsentant fra de 3 forslagsstillere motiverede forslaget, hvorefter borgmesteren satte spørgsmålet om realitetsbehandling

af punktet til afstemning. Et flertal bestående af 18 medlemmer mod 3 stemte imod, at punktet kunne realitetsbehandles.”

I brev af 10. oktober 2020 supplerede de tre byrådsmedlemmer kommunens oversendelse af sagen til Ankestyrelsen. Følgende fremgår bl.a. af deres henvendelse:

”Vores anke går således alene på, at forslaget overhovedet ikke kan komme til behandling. Altså at det afvises, fordi det er ulovligt at behandle det i byrådet.”

Ankestyrelsen bad byrådet om en udtalelse om sagen, herunder særligt om byrådets vurdering af, at det fremsatte forslag ikke lovligt kunne behandles af byrådet.

Byrådet sendte den 26. november 2020 sin udtalelse til Ankestyrelsen. Af udtalelsen, der blev behandlet på møde den 24. november 2020, fremgår bl.a. følgende:

”I forhold til det af Ankestyrelsen citerede afsnit fra den kommenterede styrelseslovs s. 86 bemærker vi, at forslaget fra Enhedslisten, SF og Radikale Venstre netop havde en klar og utvetydig affattelse, rettet mod en konkret gruppe flygtninge (uledsagede flygtningebørn) fra en helt konkret flygtningelejr (Moria-lejren på Lesbos).

Vi vurderer fortsat ikke, at det konkrete forslag er omfattet af begrebet ”kommunalt anliggende” i styrelseslovens §11, idet kompetencen til at afgøre det rejste spørgsmål er et nationalt og internationalt anliggende.

Vi vurderer heller ikke, at det med afsæt i forslaget var muligt at formulere et tema eller forslag til beslutning, der kunne kvalificeres som et kommunalt anliggende uden, at kernen og ordlyden i det oprindelige forslag blev væsentligt materielt ændret.”

Følgende fremgår bl.a. af en mindretalsudtalelse fra mødet:

”Vi finder det yderst betænkeligt, at byrådsflertallet underkender vores ret til efter Styrelseslovens § 11 at få en sag behandlet. Argumentet for afvisningen savner et rigtigt indhold. Vores forslag tager jo netop afsæt i håbet om en udtrykt kommunal vilje til at

agere i en meget ulykkelig situation. Ikke for at overtage en national opgave, men for at støtte løsningen af den.”

Reglerne

Af kommunestyrelseslovens § 11, stk. 1, fremgår bl.a. følgende:

”§ 11. Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen kan for denne indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender samt fremsætte forslag til beslutninger herom. [...]”

Bestemmelsen fastslår, at kommunalbestyrelsens medlemmer har ret til at få en sag optaget på udkastet til dagsordenen for et kommunalbestyrelsesmøde.

Hvis der er fremsat et forslag til behandling på et møde i kommunalbestyrelsen, som denne ikke lovligt kan behandle, må forslaget afvises fra dagsordenen. Kompetencen til at afvise et fremsat forslag fra dagsordenen tilkommer kommunalbestyrelsen, når denne ved et mødes begyndelse tager stilling til udkastet til dagsorden.

Om afvisning af punkter fra dagsordenen fremgår af Lov om kommuneres styrelse med kommentarer, Hans B. Thomsen m.fl., 2. udgave 2010, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 86 ff., bl.a. følgende:

”Hvis det ikke på grundlag af forslagets ordlyd kan afgøres, om sagen lovligt kan behandles af kommunalbestyrelsen, fordi der i forbindelse med forslagets behandling kan træffes en lovlig beslutning, kan forslaget dog ikke afvises. [...]”

Hensynet til at undgå begrænsning i medlemmernes adgang til at udøve deres forslagsret taler for, at der alene består en snæver adgang til at afvise sager fra dagsordenen. Dette må også ses i sammenhæng med, at medlemsforslag ofte ikke har eller kan forventes at have en helt klar og utvetydig affattelse. Afgørende må være, om der inden for rammerne af dagsordenspunktet vil kunne træffes en lovlig beslutning. (Skr. af 3. november 1993).”

Kommunalfuldmagtsreglerne giver kommunerne mulighed for at varetage opgaver og foretage visse dispositioner, som ikke er hjemlet i den skrevne lovgivning. Kommunalfuldmagtsreglerne er bl.a. afgrænset af det såkaldte opgavefordelingsprincip.

Efter dette princip kan kommuner som udgangspunkt ikke varetage eller yde støtte til varetagelse af opgaver, som det efter lovgivningen udelukkende påhviler eller tilkommer andre offentlige myndigheder at løse.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at der inden for rammerne af punkt 138 på dagsordenen ville kunne træffes en lovlig beslutning.

Ankestyrelsen vurderer således, at en beslutning om at pålægge borgmesteren at tilkendegive over for den relevante minister, at kommunen kan modtage flere flygtninge, ikke i sig selv går ud over rammerne for, hvad der kan anses for at være et kommunalt anliggende.

At forslaget nævner en bestemt gruppe flygtninge ændrer ikke på vores vurdering heraf.

Ankestyrelsen lægger vægt på, at en eventuel vedtagelse af forslaget ikke ville indebære landspolitiske tilkendegivelser eller andre tilkendegivelser, der er i strid med opgavefordelingsprincippet.

En eventuel vedtagelse af forslaget ville således efter Ankestyrelsens opfattelse ikke indebære, at kommunen derved tilkendegav, at Danmark skal tage imod flere flygtninge eller lignende ikke-kommunale anliggender.

Ankestyrelsen finder derfor, at byrådet i Odsherred Kommune ikke var berettiget til at træffe beslutning om at afvise det fremsatte forslag fra dagsordenen på mødet den 6. oktober 2020.

Ankestyrelsen beklager den lange sagsbehandlingstid.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Vinnie Reiths

Kopi er sendt til:

Arne Nygaard Mikkelsen
Clark Mills Pratt
Thomas Skovgaard Nicolaisen

Vi har anvendt:

Lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 om kommunernes styrelse (kommunestyrelseslovens)